

Julianastraat 5

Poes en Wapenschild

De Julianastraat is onderdeel van de Haarlemse Koninginnebuurt. De meeste straten zijn hier vernoemd naar leden van het Koninklijk Huis.

De buurt is in het begin van de 20ste eeuw ontstaan als alternatieve woonplek voor notabelen. De reden hiervoor lag in het in de oude binnenstad steeds drukker worden door meer mensen, de toenemende kleine industrie en de daarmee samenhangende stank- en lawaai-overlast. Daarbij waren de grote huizen van de welgestelden erg in trek bij de winkeliers als winkelvestigingsplaats in het centrum. Zo veranderde bijvoorbeeld de Grote Houtstraat

in relatief korte tijd van wonen op stand in een drukke winkelstraat.

Om het vertrek van deze rijke burgers uit Haarlem tegen te gaan besloot de gemeente om aan de rand van de stad riante woningen te laten bouwen. Hiermee konden de belangrijke belastingopbrengsten van deze burgers voor de stad veilig worden gesteld.

Langs de Leidsevaart aan de kant van de Wilhelminastraat werd het eerst gebouwd. Vervolgens kwamen er verderop naar het Zuiden steeds meer straten en huizen bij en ontstond de Koninginnebuurt. Grote hoge huizen tussen de oude stad en de Haarlemmerhout. Men noemde het toen wel eens *'Aan torenziekte lijdende villa's'*, maar moest ook wel toegeven dat de nieuwe woningen *'Fraai van vorm, doelmatig ingericht en keurig afgewerkt'* waren.

Rondom het grote hoekhuis van Julianastraat 5 staat een hoge heg. Om de gevelsteen te kunnen zien moet je daarom even afstand nemen om over de heg te kunnen kijken naar de gevel aan de rechterkant waar boven een raam met een ronde bovenkant een gevelsteen is opgenomen. Ingeschat wordt dat de steen in 1925 is geplaatst. In het midden is een strook natuursteen met bovenaan een afbeelding van een wapenschild en daaronder een zittende poes. De poes lijkt erg op die in de gevelsteen Eigen Haard aan de Churchillaan 80. Die steen is in 1914 gehakt door Jan Bronner. Wie deze steen met poes en wapenschild heeft gemaakt heb ik (nog) niet kunnen achterhalen, maar de gelijkenis van de poes is treffend.

Hopelijk komt de gevelsteen in de toekomst door het toppen van de hoge heg prominenter in het zicht.

Grote delen van de wijk zijn door haar bijzondere karakter beschermd stadsgezicht. Die bescherming is er niet altijd geweest. Aan het eind van de jaren negentig was de gemeente Haarlem bezig met het maken van een nieuw bestemmingsplan voor de wijk. Daarin kwamen plannen om meer hoogbouw toe te staan en de functies van alle grote huizen opnieuw te bekijken. Deze waren toen veelal in gebruik als kantoor. De gemeente wilde zelfs mogelijkheden maken om statige beeldbepalende villa's te vervangen door grotere appartementencomplexen. De wijkraad heeft dat gelukkig na jarenlange strijd in andere banen kunnen leiden waardoor de wijk is geworden tot wat ze nu is: één van de mooiste woonwijken van Haarlem. Eigenlijk juist datgene wat men begin 20ste eeuw voor ogen had.

Bron: wijkraadkrant Koninginnebuurt